

Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт
Гурванбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газар
2024 оны V сар

Шийдвэр Д/д	Заалт Д/д	Шийдвэрийн нэр, огноо, дугаар	Холбогдох заалтын агуулга	Хэрэгжилтын явц	Өөрийн үнэлгээ	Дээд шатны байгууллын үнэлгээ	Үнэлгээний тайлбар
ЗГ-ын тогтоол							
1	1	Монгол хэлний тухай хуулийг хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай 2022-01-05 Дугаар 2022_7	5. Монгол хэлний тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах дараахь арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхийг төсвийн ерөнхийлөн болон шууд захирагч нарт тус тус даалгасугай: 5.1. эрх бүхий судалгааны байгууллагатай хамтран салбарын мэргэжлийн нэр томъёог орчуулах, шинээр үүсгэх, жигдлэх, толилох ажлыг зохион байгуулах, нийтийн хэрэглээнд нэвтрүүлэх; 5.2. төрийн байгууллагын цахим хуудас, сонин хэвлэлд нийтэлж байгаа мэдээ, мэдээллийг 2022 оноос эхлэн кирилл, монгол бичгээр зэрэгцүүлэн нийтэлж хэвшүүлэх; 5.3. төрийн байгууллагын шийдвэр, албан бичгийг энэ тогтоолын 4-т заасан дүрэм, журам, заавар, стандартын дагуу хос бичгээр хөтлөх ажлыг турших; 5.4.	Үндэсний бичиг 3 хөтөлбөрийн хүрээнд төрийн байгууллагуудын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд үндэсний бичгийн сургалт явуулах ажлыг тусган сургалтыг хуваарийн дагуу сумын хэлний бодлогын зөвлөлтэй хамтран явуулж байна. Байгууллагын архив, бичиг хэргийн ажилтан нартай хамтран албан байгууллагын мэдээ, тайланг хос бичгээр бичих тайлагнах ажлыг эхлүүлж байна. Баянхонгор аймаг Гурванбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургууль, Баянхонгор аймаг Гурванбулаг сум, Алтан нөхөд 17, ЕБС-ийн чат групп, 1991-4-6 гэсэн группүүдэд мэдээллийг цаг тухай бүрт кирилл, монгол бичгээр зэрэгцүүлэн нийтэлж байна. Төрийн байгууллагын ажилтан албан хаагчдын компьютерт хос бичгээр бичих программ суулгаж ажлын тайлан бусад бичиг баримтыг хөтлөн явуулж байна. Төрийн албан хаагчдаас унших, цээжээр бичих шалгалтыг авч түүнийхээ мөрөөр анхан, дунд, гүнзгийрүүлсэн шатны сургалтыг чадварлаг багш нарыг томилон хичээлийг заалгаж байна. Байгууллагуудын дотоод, гадаа хаягийг хийлгэж байрлуулах ажил биелэсэн. Ц.Бүжидмаа, Б.Баяндалай, Р.Сосорбурам эрхлэгчтэй төрийн банк, Г.Ууганбаяр, Б.Энх-Амгалан нарын дэлгүүр хоршооны хаяг үндэсний бичгээр хаяглагдсан.	70%	70%	Хэрэгжилтийн явц: Тодорхой ахиц гарсан

			<p>төрийн албан хаагчдын монгол хэл, үндэсний бичгийн мэдлэг чадварыг дээшлүүлэх арга хэмжээ авах, сургалтын хөтөлбөр, төлөвлөгөөг жил бүр баталж мөрдүүлэх; 5.5. төрийн байгууллагын гадна болон өрөө тасалгааны хаяг, албан хаагчдын нэрийн хуудсыг монгол бичгээр үйлдэж, хэвшүүлэх.</p>	<p>Хавсралт нийт : 5 Файл : 1 Зураг : 4</p>			
2	2	<p>Хөдөө аж ахуйн салбарын 2023-2024 оны өвөлжилт, хаваржилтын бэлтгэл хангах зарим арга хэмжээний тухай 2023-07-19 Дугаар 2023_279</p>	<p>2.. 2.5.Энэ тогтоолын хавсралтаар батлагдсан аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн өвс, тэжээлийн аюулгүйн нөөц, аймгийн төвийн хүн амын хаврын улирлын махны нөөцийг бүрдүүлэх арга хэмжээ авах, отор нүүдлийг тогтоосон чиглэлийн дагуу явуулах, мал эмнэлгийн хорио цээрийн хяналт шалгалтыг эрчимжүүлж, болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авч ажиллахыг аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нарт;</p>	<p>Сумын аюулгүйн нөөцөд 202,9 тн өвс, 40 тн тэжээл нөөцөлж зарцуулсан. Болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлж сумын цахим хуудсаар дамжуулан Баянхонгор аймгийн Гурванбулаг сумын нэгдсэн групп-“ээр “Хонь ямааны цэцэг” өвчин “Бог малын мялзан”, “Адууны ям” өвчний талаар цаг үеийн мэдээлэлийг байршуулсан.Хөдөөгийн 4-н багаар тойрч малчдад “Хонь ямааны цэцэг” өвчний мэдээллийг хүргэж, гарын авлага 220 ширхэгийг малчдад тарааж ажилласан. МЭНС-ийн цахим гэрчилгээ бичилт, гүйцэтгэлд аж ахуй нэгжийн эмч нарт арга зүйн зөвлөгөө мэдээлэл өгч шаардлага тавьж, баталгаажуулалтийг хийж хяналт тавин ажиллаж байна. 7 адуу, 20 хонь, 10 ямаа, мал, амьтны мал эмнэлгийн гэрчилгээ үхрийн мах 970 кг, хонины мах 10893 кг, ямааны мах 7220 кг, маханд бүтээгдэхүүний мал эмнэлгийн гэрчилгээ, мөн ямааны арьс 988 ш, ямааны ноолуур 500 кг, хонины арьс 20 ш, хонины өлөн 50 ш, Дэл сүүл 10 кг тус тус мал эмнэлгийн тасаг, малын эмч нартай хамтран амьд мал, амьтан тэдгээрийн гаралтай түүхий эд бүтээгдэхүүний цахим гэрчилгээ олгон, баталгаажуулж, үйл ажиллагаанд нь хяналт тавин ажилласан.</p> <p>Хэрэгжилтийн явц: Тодорхой ахиц гарсан</p>	70%	70%	

				Хавсралт : 4 зураг			
3	3	Улсын хэмжээнд 2024 онд эзэмшүүлэх, ашиглуулах газрын байршил, хэмжээ, зориулалтын жагсаалт батлах тухай 2024-04-03 Дугаар 2024_136	2.. Энэ тогтоолоор баталсан жагсаалтад тусгагдсан байршилд газар эзэмшүүлэх, ашиглуулах шийдвэр гаргахдаа газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системээр дамжуулан хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авч, жагсаалтад тусгагдаагүй байршилд газар эзэмшүүлэх, ашиглуулах аливаа шийдвэр гаргахгүй байхыг Засгийн газрын холбогдох гишүүд, аймаг, сум, нийслэлийн Засаг дарга нарт тус тус үүрэг болгосугай. ("Улсын хэмжээнд 2024 онд иргэнд гэр бүлийн хамтын хэрэгцээний зориулалтаар болон төрийн байгууллагад эзэмшүүлэх газрын байршил, хэмжээ, зориулалтын жагсаалт"-ыг 1 дүгээр хавсралт, "Аж ахуйн зориулалтаар иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад эзэмшүүлэх, ашиглуулах газрын байршил, хэмжээ, зориулалтын жагсаалт"-ыг 2 дугаар хавсралт, "Улсын тусгай хамгаалалттай газарт ашиглуулах газрын байршил, хэмжээ, зориулалтын	ТЖГЗБТ тусган батлагдаж ирсэн бусад зөвшөөрөгдөөгүй газруудад газар олголт хийгдээгүй. Хэрэгжилт удааширсан шалтгаан: Урт хугацааны туршид хэрэгжих Хэрэгжилтийн явц: Тодорхой ахиц гарсан	30%	30%	

			жагсаалт"-ыг 3 дугаар хавсралт)				
ЗГ-ын хуралдааны тэмдэглэл							
4	4	2022 оны 5 дугаар сарын 11-ний өдөр 28 дугаар тэмдэглэл 2022-05-11 Дугаар 2022_28	XX.7. . Цахим гарын үсгийн тухай хуулийн хэрэгжилтийн талаар Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд бөгөөд Цахим хөгжил, харилцаа холбооны сайдын үүрэг хариуцагч Л.Энх-Амгалан Засгийн газрын гишүүдэд танилцуулав. Үүнтэй холбогдуулан 2022 оны 9 дүгээр сард багтаан бүх иргэдийг тоон гарын үсэгтэй болгох, тоон гарын үсгийг хэрэглээнд нэвтрүүлэх чиглэлээр холбогдох арга хэмжээ авч ажиллахыг Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд бөгөөд Цахим хөгжил, харилцаа холбооны сайдын үүрэг хариуцагч Л.Энх-Амгалан, тоон гарын үсгийг үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлж ажиллахыг Засгийн газрын гишүүд, агентлагийн дарга, бүх шатны Засаг дарга, төрийн болон төсөвт байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн удирдлагад үүрэг болгов.	Улсын бүртгэлийн байгууллагаас Монгол Улсын 16 ба түүнээс дээш насны иргэдэд 5 жилийн хугацаатайгаар тоон гарын үсгийг иргэний үнэмлэхийн санах ой буюу чип, ухаалаг гар утасны аппликэйшнээр дамжуулан олгох ажлын хүрээнд нийт иргэнд тоон гарын олгосон. Сумд 16-аас дээш насны 1511 иргэнээс давхардсан тоогоор 1764 иргэн буюу 100 хувьд тоон гарын үсэг олгосон. 2024 оны 5 дугаар сард нийт 64 иргэнд тоон гарын үсэг олгосноос иргэний үнэмлэх дээр 18, мобайл апп дээр 46 иргэнд тоон гарын үсэг олгосон. Тоон гарын үсгээ иргэд мартаx, хаяж гээдүүлснээс шалтгаалж дахин олгож байна. Иргэд тоон гарын үсгээ хэрэглээ болгон ашиглаж хэвшиж байна. Хэрэгжилтийн явц: Тодорхой ахиц гарсан	100%	100%	
5	5	2022 оны 12	XXI.6.1. Төрийн байгууллагын	https://eoffice.bayanhongor.gov.mn/ программыг сумын Засаг	30%	30%	

		<p>дугаар сарын 7-ны өдөр 58 дугаар тэмдэглэл 2022-12-07 Дугаар 2022_58</p>	<p>баримт бичгийг цахим хэлбэрээр солилцох нөхцөлийг бүрдүүлсэн талаар Цахим хөгжил, харилцаа холбооны сайд Н.Учрал Засгийн газрын гишүүдэд танилцуулав. Үүнтэй холбогдуулан: 1. Албан бичиг солилцооны дундын системийг ашиглах талаар зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч, албан баримт бичгийг цахим хэлбэрээр солилцож ажиллахыг Засгийн газрын гишүүд, бүх шатны Засаг дарга, бүх шатны төрийн байгууллагын удирдлагад үүрэг болгов;</p>	<p>даргын Тамгын газрын 6 албан хаагчийг бүртгүүлэн ашиглаж байна. Сумын Засаг даргын захирамж, албан бичиг төлөвлөн холбогдох албан хаагчдаар хянуулан ажиллаж байна. Өргөдөл гомдлын шийдвэрлэлтийг хянах, цааш хэмнэх давуу талтай байна. Байгууллагын түвшинд бүртгэлтэй бүх албан хаагч ашиглаж байна. Хүмүүсийн тоо нэмэх эрх байхгүй учир хүмүүсээ нэмэх талаар аймгийн мэргэжилтэнтэй холбогдсон боловч тодорхой хариу өгөөгүй.</p> <p>Хэрэгжилт удааширсан шалтгаан: Зохион байгуулалтаас Хэрэгжилтийн явц: Тодорхой ахиц гарсан</p>			
6	6	<p>2023 оны 4 дүгээр сарын 19-ний өдөр 17 дугаар тэмдэглэл 2023-04-19 Дугаар 2023_17</p>	<p>XIX.2.3. Хүний эрх, эрх чөлөөг зөрчсөн зөрчлийг арилгуулахаар Хүний эрхийн үндэсний комиссын гишүүнээс гаргасан шаардлага, зөвлөмжийг биелүүлж ажиллахыг Засгийн газрын гишүүд болон бүх шатны Засаг дарга нарт тус тус үүрэг болгов</p>	<p>Хүний эрх, эрх чөлөөг зөрчсөн зөрчлийг арилгуулахаар Хүний эрхийн үндэсний комиссын гишүүнээс гаргасан шаардлага, зөвлөмжийн дагуу ажлын төлөвлөгөө гарган хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. Хууль эрх зүйн хэлтсээс ирүүлсэн удирдамжийн дагуу иргэд, хүүхдэд чиглэсэн 5 ажил арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлж байна. 5 сард сумын Засаг даргын захирамжаар байгуулагдсан ажлын хэсэг 12 дэлгүүрээр хяналт шалгалтын ажлыг зохион байгуулахад хугацаа дууссан бараа бүтээгдэхүүний зөрчил илрээгүй. Мөн сургуулийн орчинд худалдаалахыг хориглосон бүтээгдэхүүний жагсаалтыг дэлгүүрүүдэд уриалга хэлбэрээр танилцуулж, уриалга гарган ажиллалаа. Аймгийн аварга шалгаруулах гар бөмбөгийн тэмцээн уралдаанд 1000 орчим хүүхэд сумд ирсэн. Эдгээр хүүхдүүдийн аюулгүй байдалд хяналт тавьж зөвлөмж гаргаж, хариуцаж яваа багш, эцэг эхчүүдтэй хамтран ажиллалаа.</p>	70%	70%	

				Хэрэгжилтийн явц: Тодорхой ахиц гарсан Хавсралт : 6 зураг			
7	7	2023 оны 10 дугаар сарын 11-ний өдөр 41 дүгээр тэмдэглэл 2023-10-11 Дугаар 2023_41	XVII.1. Нийтийн эдэлбэр газрын хог хаягдлын асуудалд хяналт тавьж, хог хаягдалгүй, цэвэр орчин бүрдүүлэх үр дүнтэй арга хэмжээг шуурхай авч, хэрэгжүүлж ажиллахыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд Б.Бат-Эрдэнэ, аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нарт	Сумын Засаг даргын А/44, багийн Засаг даргын А/02 тоот захирамжийн дагуу 5 сард сумын төвийн бүх нийтийн цэвэрлэгээ, нийтийн эзэмшлийн талбайн хог хаягдлын цэвэрлэгээг 1 удаа хийсэн. Засаг даргын 10 тоот Удирдамж гарган Шар усан голын ай сав, Хар усан голын ай сав дагуу цэвэрлэгээг хийн 12 тэвш хог хаягдлыг хогийн цэгт тээвэрлэн хүргэсэн байна. Хэрэгжилтийн явц: Бүрэн хэрэгжсэн Хавсралт : 6 зураг	100%	100%	
8	8	2023 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдрийн хуралдааны 51 дүгээр тэмдэглэл 2023-12-20 Дугаар 2023_51	XXV.5.2. Малчдыг отор, нүүдэл хийх боломжийг бүрдүүлэх, бэлчээрийн даац, нөөц боломжид тулгуурласан отор нүүдлийн зохицуулалтыг тухай бүр хийж, эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэхийг Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд Х.Болорчулуун, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд Б.Бат-Эрдэнэ, аймаг, сумын Засаг дарга нарт даалгав	Он гарсаар малчид отор нүүдэл хийгээгүй. Одоогийн байдлаар малчид өөрийн орон нутагтаа зусах төлөвлөгөөтэй байна. Ногоо ургаж газрын гарц нэмэгдэх хандлагатай байна. Хэрэгжилтийн явц: Тодорхой ахиц гарсан	70%	70%	
ЗГ-ын албан даалгавар							
9	9	Цаг үеийн тулгамдаж буй асуудлыг	5. Барилга, хот байгуулалтын сайд Б.Мөнхбаатар, нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд	Сумын 2024 оны орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр байгальд ээлтэй нийтийн жорлон барих ажилд 20 сая төгрөг төсөвлөсөн. Тендер зарлах бэлтгэл ажил хийгдэж байна.	70%	70%	

	<p>шийдвэрлэх тухай 2022-07-05 Дугаар 2022_5</p>	<p>Улаанбаатар хотын Захирагч Д.Сумъяабазар, аймаг, сумдын Засаг дарга нарт: 1.1. Улаанбаатар хот, аймаг, сумдад гэр хорооллыг хөгжүүлэх бодлогын санал боловсруулах; 1.2. Гэр хороололд сургууль, цэцэрлэг байгуулах судалгаа, төлөвлөлт, хийх, гэр хорооллын иргэдэд түргэн тусламж, гал унтраах зэрэг тусламж үйлчилгээг шуурхайг хүргэх зорилгоор гудамжны орц гарцыг сайжруулах санал боловсруулах; 1.3. Гэр хорооллын хог хаягдал, хөрсний бохирдол, жорлонгийн асуудлыг шийдвэрлэх, ногоон байгууламж барих, төлөвлөгөө, шийдлийг танилцуулах.</p>	<p>Хөрсний бохирдол бууруулах зорилгоор нийтийн цэвэрлэгээг сумын Засаг даргын даргын А/44 тоот захирамжийн дагуу зохион байгуулсан. Энэ ажилд байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаас 1251750 төгрөг зарцуулсан. Аж ахуй нэгж байгууллагуудын эзэмшлийн талбайг зүлэгжүүлэх ажил хийгдсэн. Хүүхдийн тоглоомын талбай барих ажлыг зураг төсөв хийгдэж, тендэр зарлагдсан.</p> <p>Хэрэгжилтийн явц: Тодорхой ахиц гарсан</p> <p>Хавсралт : 1 зураг</p>			
--	--	---	--	--	--	--